TÕLGE

Euroopa Liidu ja Somaalia Vabariigi vaheline

LEPING

Euroopa Liidu juhitavate merevägede staatuse kohta Somaalia Vabariigis ELi sõjalise operatsiooni Atalanta raames

EUROOPA LIIT (EL)

ühelt poolt ja

SOMAALIA VABARIIK, edaspidi „vastuvõttev riik",

teiselt poolt,

edaspidi koos „pooled",

VÕTTES ARVESSE:

— ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1814 (2008), 1816 (2008) ja 1838 (2008) ning nendele järgnevaid resolutsioone,

— Somaalia föderaalse üleminekuvalitsuse peaministri 1. novembri 2008. aasta kirja, mis saadeti Euroopa Liidu Nõukogu peasekretärile/ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale vastuseks ELi koostööpakkumisele, ning seda pakkumist käsitlevat Somaalia föderaalse üleminekuvalitsuse 14. novembri 2008. aasta teatist ÜRO Julgeolekunõukogule,

— Euroopa Liidu Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeedet 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks (operatsioon Atalanta),

— et käesolev leping ei mõjuta poolte õigusi ja kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisi kohtuid asutavatest rahvusvahelistest lepingutest ja muudest õigusaktidest, sealhulgas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu põhikirjast,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Reguleerimisala ja mõisted

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse Euroopa Liidu juhitavate vägede ja nende isikkoosseisu suhtes.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse üksnes vastuvõtva riigi territooriumil, sealhulgas tema sisevetes, territoriaalmerel ja õhuruumis.

3. Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „Euroopa Liidu juhitavad mereväed (EUNAVFOR)" – ELi sõjaline peakorter, operatsioonis osalevad riiklikud kontingendid, nende veesõidukid, õhusõidukid, varustus ja vahendid ning transpordivahendid;

b) „operatsioon" – ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega 1814 (2008) ja 1816 (2008) ja mis tahes järgnevate asjaomaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega ning ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooniga antud mandaadist tuleneva sõjalise missiooni ettevalmistamine, käivitamine, läbiviimine ja toetamine;

c) „ELi operatsiooni ülem" – operatsiooni ülem;

d) „ELi relvajõudude juhataja" – väejuhataja operatsiooni toimumiskohas;

e) „ELi sõjaline peakorter" – operatsiooni sõjalist juhtimist või kontrolli teostavale ELi väejuhatusele alluv sõjaline peakorter ja selle osad, olenemata nende asukohast;

f) „riiklikud kontingendid" – Euroopa Liidu liikmesriikidele ning teistele operatsioonis osalevatele riikidele kuuluvad üksused, veesõidukid, õhusõidukid ja elemendid, sealhulgas veesõidukite kaitseks mõeldud üksused ning kaubalaevade pardal asuvad sõjalised väed;

g) „EUNAVFORi isikkoosseis" – EUNAVFORi koosseisu määratud tsiviilisikud ja sõjaväelased, samuti operatsiooni ettevalmistamiseks missioonile siirdud isikud ning lähetajariigi või ELi institutsiooni poolt missioonil osalev personal, kes viibib, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti, operatsiooni raames vastuvõtva riigi territooriumil, välja arvatud kohapealt palgatud isikkoosseis ja rahvusvaheliste kaubandusettevõtjate palgatud personal;

h) „lähetajariik" – EUNAVFORi oma riikliku kontingendi lähetanud riik;

i) „veed" – vastuvõtva riigi siseveed ja territoriaalmeri ning nende vete kohal asuv õhuruum.

Artikkel 2

Üldsätted

1. EUNAVFOR ja EUNAVFORi isikkoosseis peavad kinni vastuvõtva riigi õigusaktidest ning hoiduvad mis tahes tegudest või tegevusest, mis on vastuolus operatsiooni eesmärkidega.

2. EUNAVFOR teavitab vastuvõtva riigi valitsust vastuvõtva riigi vetes tegutsevatest veesõidukitest ja õhusõidukitest ning vastuvõtva riigi sadamaid külastavatest veesõidukitest.

Artikkel 3

Tuvastamine

1. Vastuvõtva riigi maismaaterritooriumil viibivad EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed peavad igal ajal kaasas kandma passi või sõjaväelase isikutunnistust.

2. EUNAVFORi õhusõidukitel ja veesõidukitel on selgesti eristatav EUNAVFORi tunnus, millest teavitatakse asjakohaseid vastuvõtva riigi ametiasutusi.

3. EUNAVFORil on õigus kasutada oma õhusõidukitel ja veesõidukitel Euroopa Liidu lippu ning märgistusi, nagu näiteks sõjaväeline sümboolika, auastmed ja ametlikud sümbolid. Vastuvõtva riigi maismaaterritooriumil on EUNAVFORi isikkoosseisu vormiriietusel selgesti eristatav EUNAVFORi embleem. Operatsioonis osalevate riiklike kontingentide riigilippe või sümboolikat võib kasutada EUNAVFORi vormiriietusel vastavalt ELi relvajõudude juhataja otsustele.

Artikkel 4

Piiri ületamine ja liikumine vastuvõtva riigi territooriumil

1. EUNAVFORi isikkoosseis siseneb vastuvõtva riigi maismaaterritooriumile üksnes artikli 3 lõikes 1 ette nähtud dokumentide esitamisel. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed vabastatakse vastuvõtva riigi territooriumile sisenemisel, seal viibides ja sealt lahkudes passi- ja viisaeeskirjade täitmisest ning immigratsiooni- ja tollikontrollist.

2. EUNAVFORi isikkoosseis vabastatakse välismaalaste registreerimist ja kontrolli käsitlevatest vastuvõtva riigi eeskirjade täitmisest, kuid ta ei omanda mingit õigust alalisele asukohale või elukohale vastuvõtva riigi territooriumil.

3. Operatsiooni toetamise raames vastuvõtva riigi territooriumile sisenevate, seda läbivate või sealt väljuvate EUNAVFORi vahendite ja transpordivahendite suhtes ei rakendata nõuet esitada inventarinimestikke või muid tollidokumente ning nende suhtes ei teostata mis tahes kontrolli.

4. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed võivad vastuvõtva riigi territooriumil juhtida mootorsõidukeid ja lennukeid tingimusel, et neil on vastavalt vajadusele kas kehtiv riiklik, rahvusvaheline või sõjaväeline juhiluba või pilooditunnistus.

5. Operatsiooni läbiviimiseks annab vastuvõttev riik EUNAVFORile ja EUNAVFORi isikkoosseisule liikumis- ja reisimisvabaduse tema territooriumil, sealhulgas tema vetes ja õhuruumis. Vastuvõtva riigi territoriaalmerel kehtiv liikumisvabadus hõlmab peatumist ja ankrusse jäämist mis tahes tingimustel.

6. Operatsiooni läbiviimiseks võib EUNAVFOR vastuvõtva riigi vetes ja õhuruumis läbi viia õppusi või manöövreid relvade kasutamisega ning veesõidukilt startida, veesõidukile maandada või pardale võtta mis tahes õhusõidukeid ja sõjalisi seadmeid.

7. Operatsiooni läbiviimisega seoses ei pea EUNAVFORi allveelaevad vastuvõtva riigi territoriaalmerel sõitma veepinnal ega panema välja oma lippu.

8. Operatsiooni läbiviimiseks võivad EUNAVFOR ja tema üüritavad transpordivahendid kasutada avalikke teid, sildu, parvlaevu ja lennujaamu ilma tollimakse, tasusid, teemakse, lõive ja muid sarnaseid tasusid maksmata. EUNAVFOR ei ole vabastatud taotletud ja kasutatud teenuste eest mõistlike tasude maksmisest vastavalt vastuvõtva riigi relvajõududele osutatavate teenuste suhtes kohaldatavatele tingimustele.

Artikkel 5

Vastuvõtva riigi poolt EUNAVFORile antud privileegid ja immuniteedid

1. EUNAVFORi veesõidukid ja õhusõidukid on puutumatud. Vastuvõtva riigi esindajad ei või nendesse siseneda ilma ELi relvajõudude juhataja nõusolekuta.

2. EUNAVFORi veesõidukite ja õhusõidukite ning samuti transpordivahendite suhtes ei saa rakendada läbiotsimist, rekvireerimist, arestimist ega sundtäitmist.

3. EUNAVFORil, selle veesõidukitel, õhusõidukitel, omandil ja vahenditel, olenemata nende asukohast ja haldajast, on täielik kohtulik puutumatus.

4. EUNAVFORi arhiivid ja dokumendid on puutumatud igal ajal, olenemata nende asukohast.

5. EUNAVFORi ametlik kirjavahetus on puutumatu. Ametlik kirjavahetus tähendab operatsiooni ja selle funktsioonidega seotud kogu kirjavahetust.

6. EUNAVFOR ning samuti selle tarnijad ja tööettevõtjad on operatsiooni eesmärkide täitmisel vabastatud kõikidest riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest maksudest, lõivudest ja sarnastest tasudest seoses ostetud või imporditud kaupadega, EUNAVFORile osutatud teenustega ja kasutatud rajatistega. EUNAVFOR ei ole vabastatud osutatud teenuste eest makstavatest maksudest, lõivudest ja tasudest.

7. Vastuvõttev riik lubab riiki sisse tuua operatsiooniks vajalikud vahendid ja vabastab need kõikidest tollimaksudest, lõivudest ja muudest sarnastest maksudest, välja arvatud maksudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude osutatud teenustega.

Artikkel 6

Vastuvõtva riigi poolt EUNAVFORi isikkoosseisule antud privileegid ja immuniteedid

1. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmeid ei või ühelgi viisil vahistada ega kinni pidada.

2. EUNAVFORi isikkoosseisu dokumendid, kirjavahetus ja omand on puutumatud.

3. EUNAVFORi isikkoosseis omab vastuvõtvas riigis kõikidel asjaoludel kriminaal-, tsiviil- ja halduskohtulikku puutumatust.

Lähetajariik või asjaomane ELi institutsioon võib lähtuvalt olukorrast EUNAVFORi isikkoosseisu kohtulikust puutumatusest loobuda. Selline loobumine peab alati olema esitatud kirjalikult.

4. EUNAVFORi isikkoosseisu liikme poolt kohtumenetluse algatamine jätab kõnealuse liikme ilma kohtulikust puutumatusest põhihagiga otseselt seotud mis tahes vastuhagi suhtes.

5. EUNAVFORi isikkoosseisu liige ei ole kohustatud esinema kohtus tunnistajana.

6. EUNAVFORi isikkoosseisu suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet.

7. EUNAVFORi isikkoosseisu puutumatus vastuvõtva riigi jurisdiktsiooni suhtes ei vabasta selle liikmeid asjakohaste lähetajariikide jurisdiktsioonist.

8. EUNAVFORi isikkoosseis on vabastatud neile EUNAVFORi või lähetajariikide poolt makstava palga ja tasude ning samuti väljaspool vastuvõtvat riiki saadud tulude mis tahes vormis maksustamisest vastuvõtvas riigis.

9. Vastuvõttev riik lubab vastavalt õigusnormidele, mida ta võib vastu võtta, EUNAVFORi isikkoosseisu isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemeid riiki tuua ja vabastab need kõikidest tollimaksudest, lõivudest ja muudest sarnastest maksudest, välja arvatud maksudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude osutatud teenustega.

EUNAVFORi isikkoosseisu isiklik pagas ei kuulu kontrollimisele, välja arvatud juhul, kui on tõsine põhjus arvata, et pagasis on asju või esemeid, mis ei ole mõeldud EUNAVFORi isikkoosseisu liikme isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on vastuvõtva riigi seadusega keelatud või mis kuuluvad vastuvõtva riigi karantiinieeskirjade kohaselt kontrollimisele. Sellist kontrolli võib läbi viia üksnes asjaomase EUNAVFORi isikkoosseisu liikme või EUNAVFORi volitatud esindaja juuresolekul.

Artikkel 7

Kriminaaljurisdiktsioon

Lähetajariigi pädevatel asutustel on õigus teostada vastuvõtva riigi territooriumil neile lähetajariigi seadustega antud kogu kriminaal- ja distsiplinaarjurisdiktsiooni kõigi EUNAVFORi isikkoosseisu liikmete suhtes, kes alluvad lähetajariigi asjakohastele õigusaktidele.

Artikkel 8

Vormiriietus ja relvad

1. Vormiriietust kantakse vastavalt ELi relvajõudude juhataja vastuvõetud eeskirjadele.

2. EUNAVFORi sõjaväelased võivad kanda relvi ja laskemoona tingimusel, et neile on antud selleks käsu alusel volitused.

Artikkel 9

Vastuvõtva riigi toetus ja lepingute sõlmimine

1. Vastuvõttev riik annab oma vahendite ja võimete piires abi operatsiooni ettevalmistamisel, käivitamisel, läbiviimisel ja toetamisel.

2. Vastuvõtvas riigis EUNAVFORi sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus määratakse kindlaks asjaomase lepinguga.

3. Vastuvõttev riik hõlbustab EUNAVFORi poolt äriüksustega operatsiooni eesmärgil sõlmitud lepingute rakendamist.

Artikkel 10

EUNAVFORi isikkoosseisu liikme surm

ELi relvajõudude juhatajal on õigus korraldada EUNAVFORi isikkoosseisu surnud liikme ja tema isikliku vara kodumaale tagasi toimetamine ja võtta selleks sobivad meetmed.

Artikkel 11

EUNAVFORi julgeolek

EUNAVFORil on vastuvõtva riigi territooriumil, sealhulgas tema sisevetes lubatud võtta vajalikke meetmeid oma veesõidukite, õhusõidukite ja vahendite ning samuti tema kaitstavate veesõidukite kaitseks igasuguse välise rünnaku või sissetungi eest.

Artikkel 12

Side

EUNAVFORil on õigus piiramatule sidele raadio (kaasa arvatud satelliit-, mobiil- ja käsiraadio), telefoni, telegraafi- ja faksiaparaadi abil või muul viisil. Vastuvõttev riik võimaldab sagedusaladele juurdepääsu tasuta.

Artikkel 13

Kahjunõuded surma, vigastuse, kahju või kaotsimineku korral

1. EUNAVFOR ja EUNAVFORi isikkoosseis ei vastuta era- või riigiomandile tekkinud mis tahes kahju või selle kaotsimineku eest, kui see on seotud operatiivvajaduste täitmisega või kui selle põhjuseks on rahvarahutustega või EUNAVFORi vägede kaitsmisega seotud tegevus.

2. Nõuded era- või riigiomandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku eest, mida ei ole käsitletud lõikes 1, ja samuti nõuded isikute surma või vigastuse ja EUNAVFORi omandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku eest lahendatakse diplomaatilisel teel.

3. Kolmandatele pooltele põhjustatud kahju korral algatatud kohtumenetluse korral osaleb EUNAVFORi asemel menetlustes Somaalia Vabariik. Igal juhul maksab Somaalia Vabariik kolmandatele, välja arvatud lõikes 1 osutatud pooltele põhjustatud kahju hüvitamiseks määratud kompensatsiooni. Kui selle kompensatsiooni maksmine on omistatav EUNAVFORile, hüvitab EUNAVFOR kompensatsiooni summa osaliselt või täies ulatuses.

Artikkel 14

Sidepidamine ja vaidlused

1. Kõiki käesoleva lepingu kohaldamisega seoses tekkivaid küsimusi uurivad EUNAVFORi esindajad ja vastuvõtva riigi pädevad asutused ühiselt.

2. Varasemate lahenduste puudumise korral lahendatakse käesoleva lepingu tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel eranditult diplomaatilisel teel.

Artikkel 15

Muud sätted

1. Kui käesolevas lepingus viidatakse EUNAVFORi ja EUNAVFORi isikkoosseisu privileegidele, immuniteetidele ja õigustele, vastutab vastuvõtva riigi valitsus nende rakendamise ja järgimise eest asjakohaste kohalike asutuste poolt.

2. Ühtegi käesoleva lepingu sätet ei ole kavandatud ega tohi tõlgendada nii, et sellega tehtaks erandeid mis tahes õigustest, mis ELi liikmesriigil või muul EUNAVFORis osaleval riigil võivad olla muude lepingute kohaselt.

Artikkel 16

Rakenduskord

Käesoleva lepingu kohaldamiseks võidakse operatiiv-, haldus- ja tehnilisi küsimusi käsitleda eraldi lepingutes, mille sõlmivad ühelt poolt ELi operatsiooni ülem või ELi relvajõudude juhataja ja teiselt poolt vastuvõtva riigi haldusasutused.

Artikkel 17

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käeolev leping jõustub sellele allakirjutamise päeval ja jääb jõusse kuupäevani, mil EUNAVFORi teatel lahkub viimane EUNAVFORi üksus ja isikkoosseisu liige.

2. Olenemata lõikest 1 loetakse artikli 4 lõige 8, artikli 5 lõiked 1–3, artikli 5 lõiked 6 ja 7, artikli 6 lõiked 1, 3, 4, 6, 8 ja 9 ning artikkel 13 kohaldatavateks alates kuupäevast, mil esimene EUNAVFORi isikkoosseisu liige missioonile siirdi, kui see kuupäev on varasem kui käesoleva lepingu jõustumise kuupäev.

3. Käesolevat lepingut võib muuta poolte kirjalikul kokkuleppel.

4. Käesoleva lepingu lõpetamine ei mõjuta õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva lepingu täitmisest enne selle lõpetamist.

Koostatud Nairobis 31. detsembril 2008 kahes originaaleksemplaris inglise keeles.

Euroopa Liidu nimel *Vastuvõtva riigi nimel*